

1. Kui Aavo Pikkuus 1979. aastal rahutuuri sõitis, siis tehti nalja, et NSVL meeskond on ... koondis, mida on tugevdatud Pikkuusiga. Mis linna nimi sobib punktiirile?

2. Kes Eesti jooksjatest sai 10 000 esimesena jagu 30 minuti piirist?

3. Eesti korvpallureid tituleeriti omal ajal korvpalliprofessoriteks. Esimesena kaitses omaaegses NSV Liidus korvpallist doktoriväitekirja aga 1974. aastal Tartus üks kahekordne olümpiaõbe ja Euroopa meister, kes on korvpallialaseid raamatuid kirjutanud vist mitu korda rohkem kui kõik meie korvpalliprofessorid kokku. Kes on see

omaaegne Žalgirise staar ja endine Leedu olümpiakomitee asepresident, kes peaks tänavu 29. detsembril 80aastaseks saama?

4. Millist spordiaala võib ladina keelest tuletatult nimetada ka pugilismiks? Inglisekeelses kirjanduses, eriti varasemas, on seda sõna ka suhteliselt palju kasutatud.

5. Pildil on kunstimuuseum, mis sai aluse ühe sportlase ja tema abikaasa annetusest. Muuseum asub sportlase nime kandval tänaval, seal on ilmselt maailma suurim Cobra-ühenduse kollektsioon, tegemist on ka väga populaarse kontserdipaigaga, kus on salvestatud ka mitmeid kontsertalbumeid. Kes oli see sportlane, kelle kunstikogust asi alguse sai?

6. Ainult kaks ujumat on saanud hakkama sellega, et võitnud sama ala kolmel olümpial järjest. Kes?

7. Kes on see neljakordne maailmameister ja olümpiavõitja (pildil), keda süüdistati mullu juunis selles, et tema jalgratta sisse on ehitatud pisike mootor, mis talle võidukiiruse annab?

8. Kes on see spordiga tihedalt seotud mees, kes on kirjutanud AC Milani hümnid (koos laulja Tony Renisega) ja Forza Italia hümnid (koos ooperilavastaja Renato Seriaga)? Koos laulja Mariano Apicellaga on ta kokku soperdanud kaks Napoli laulude plati, mis netiarvustusi lugedes tunduvad olevat erakordselt jubedad. Ta ise on mänginud ühes bändis kontrabassi ja olnud kruisilaevadel laulja. Soome firma Kotipizza valmistab

temanimelist pitsat.

9. Soomlane Jussi Kurikkala on spordiajaloos omaladne nähtus. 1938 ja 1939 tuli ta murdmaasuusatamises maailmameistriks, 1948. aastal osales aga Londoni suvemängudel, kus saavutas 13. koha. Mis alal?

10. NBAs mängib sel hooajal rekordiliselt 84 välismaalast. Milline riik on 11 mängijaga USA järel II kohal?

11. Kes?

12. Kuigi pere kõik lapsed on sündinud Norras, esindasid pojad Šveitsi, sest nende vanemad on Šveitsi kodanikud. Praeguseks on vanem poeg siiski Norra koondises ja tal on ette näidata individuaalne hõbe ja meeskondlik pronks 2009. aasta MMilt kahevõistluses. Kahevõistleja on ka tema viis aastat noorem vend, kel MKsarjas siiski kõige paremini pole läinud. Vel neli aastat noorem õde on aga Norra võimlemiskoondise liige. Isa on poegade treener, ema aga Norra suusaliidu kahevõistluse pealik. Mis perekond?

13. Suurt dopinguafääri, milles põrusid eelkõige CJ Hunter ja Marion Jones, aga ka Tim Montgomery, Žanna Pintusevitš-Block, Regina Jacobs, USA judokoondis, Dwaine Chambers ja

veel paljud, tuntakse eelkõige ansambli Tower of Power ja Herbie Hancocki saatebändi basskitarristi Victor Conte poolt asutatud firma nime järgi, mis tootis sportlaste tarbeks keelatud ainet tetrahüdrogestrinooni, mida koos kasvuhormooniga muuhulgas ka Valeri Borzovi kunagise treeneri Remy Kortshemny kaasabil sportlastele manustati. Mis nime (küsime ikka lühendit, mille all ta kurikuulsaks sai) kandis see algselt dopingu- ja ka muude vere- ja uriiniproovide testimiseks loodud firma?

14. Kellest jutt? 1964 oli ta USA koondises Tokyo olümpial, mängijakarjäär möödus ABAs, sest NBA jaoks peeti 175 cm pikkust meest liiga väikeseks. Ta on ainus treener, kes viinud NBA play-offi kaheksa erinevat meeskonda ja ainus, kes ühel hooajal treeninud kaht erinevat klubi (1992/93 Spurs ja Clippers). 2001 valiti ta NBA aasta treeneriks, ehkki tema juhitud Philadelphia finaalis kaotas. 2004 tuli seni ainuke NBA tiitlivõit Detroit Pistonsi treenerina, olümpiapronks samal aastal oli aga läbikukkumine. Pildil on ta koos Isiah Thomasega, kes on teda nimetanud üheks läbi aegade parimaks treeneriks NBA ajaloos. See aga ei takistanud Michael Jordanit meest mullu 22. detsembril Charlotte Bobcatsi treeneri kohalt lahti laskmast ja nii

peaks legendaarne treener praegu tööta olema.

15. See Hora Svate Kateriny linnakeses sündinud mees on praegugi seotud suusatamisega, sest on ametis FISi tehnilise delegaadina. Olümpiamängudel tal hästi ei läinud, parimaks tulemuseks jäi maratoni viies koht, küll on ta norralaste pahameleks võitnud kaks korda järjest Holmenkolleni 50 km ja tulnud ka 50 km maailmameistriks, saanud 15 ja 30 km hõbeda ja 50 km veel ka pronksi. Lisaks veel kuld ja hõbe teates. Kõige krooniks peavad paljud allikad just seda meest oma teistkordse Holmenkolleni võidu käigus uisustiili esmakasutajaks, kuigi nii mitmedki üritavad väita, et see au kuulub hoopis Pavel Koltšinile 1959. aastast. Kes?

16. Holmenkolleni medal on Norra tunnustus murdmaasuusatajatele-suusahüppajatele-kahevõistlejatele, peale eelnimetatute on selle saanud Ingemar Stenmark ja veel 11 norralast, eestlastest on Holmenkolleni medaliga 2005. aastal pärjatud Andrus Veerpalu. Medali on saanud neli abielupaari, kaks vendadekomplekti, isa ja tütar ja ka isa-poeg-pojapoeg, keda küsimegi. Isa sportlike saavutuste kohta erilisi jälgi leida ei õnnestunud, poeg on küll Holmenkolleni hüppemaest suusakdel alla hüpenud, kuid olümpiavõitjaks tulnud siiski suusatamisest üpris kaugel alal. Pojapoeg käis oma isa jälgedes ja ehkki olümpiavõitu pole tulnud, on tal see-eest täiskomplekt medaleid maailmameistrivõistlustelt. Kes?

17. Naistel on odaviskes uue odaga maagiliseks piiriks 70 m, millest on jagu saanud 4 naist. Mitu meest on uue odaga visanud üle 90 meetri?

18. Selle kohta, et kettaheide on vanade meeste ala, leiab palju tõestusi. Küsitav võitis Euroopa meistrivõistlustelt pronksi juba 1969, oma isikliku tippmargi 71.26 heitis ta aga 15 aastat hiljem 38aastaselt. Los Angelesse teda siiski ei saadetud, sest ta kritiseeris valjuhäälselt kodumaa spordijuhte. 1972 oli ta jõudnud ka tollase maailmarekordi kordamiseni. Lisaks kettaheitele on see mees mänginud ka filmis ja teatrilaval, avaldanud oma eluloo „Gladiatori võitlus“ ja luulekogu „Keha ja hing“. Kellest jutt?

19. Mullu augustis purustas 21aastane keenlane 13 aastat püsinud kaasmaalase Wilson Kipketeri 800 m jooksu maailmarekordi ja nädal hiljem parandas seda veelgi, viies rekordinumbrid 1.41,01ni. Mees pälvis mullu ka kõigi aegade noorimana IAAFi aasta sportlase tiitli. Kes?

20. Marxi eest ei pääse kuhugi. Küsitva naise treener oli Marx, Martin Marx, kes treenis teda 13. eluaastast saadik peaaegu karjääri lõpuni. 2001 ja 2003 tuli ta maailmameistriks, 2000 ja 2004 olümpial pidi paraku leppima hõbedaga. Tegelikult on ta täiesti „ebasportlik“ tüüp, kes ka tippsportlase karjääri ajal suitsetas paki sigarette päevas ja armastas väga rämpstoitu. „Kui lubataks, suitsetaksin ka võistluspaigas,“ on ta öelnud. Pärast Ateena olümpiat teatas ta, et on rase, kuid rasedus lõppes nurisünnitusega ja peagi lahutas ta ka abielu, et mõni aeg hiljem abielluda folkmuusiku Jurie Elsigaga, kellega koos on ta ka pildil. Kes?

21. Selle olümpiavõitja ja olümpiahõbeda omaniku ema Serafina Moritz, kes praegu on edukas klaasikunstnik, tuli 1968 Euroopa juunioride ja 1970 Rumeenia täiskasvanute meistriks odaviskes. Küsitava sportlase isa hoidis 23 aastat enda käes rahvusrekordit, kuni poeg selle üle lõi. Isa osales Müncheni, Montreali ja LA olümpial, kohad vastavalt 8., 11. ja 15. Küsitava õde omab samuti samal alal rahvusrekordit, tema olümpiaetteaste Ateenas ja MM Helsingis lõppesid paraku mõlemad 27. kohaga. Kes?

22. 100ruudulises kabes tuli esimeseks maailmameistriks aastal 1894 prantslane Isidor Weiss. Veidi üle 60 aasta jagus austavat maailmameistritiitlit vaid prantslastele ja hollandlastele. Alles 1956. aastal võitis tiitli Marcel Deslauriers. Mis riiki see mees esindas?

23. Meile meeldib end ikka teistega võrrelda, eriti omasugustega. Eestiga võrreldav Sloveenia võitis Pekingist sarnaselt meiega ühe

kuldmedali ja samuti kergejõustikus. Erinevalt Eestist oli see Sloveenia jaoks aga läbi aegade esimene kergejõustikukuldmedal. Kes selle võitis ja mis alal? Ta on ka esimene Sloveenia sportlane, kes olnud samaaegselt nii valitsev olümpiavõitja kui ka maailmameister.

24. Vahemeremaade mängud on oma piirkonnas päris oluline spordisündmus, millest praegu võtab osa 23 riiki, kavas on aga riikide arvu suurendada ja kaasata näiteks Vahemerega mitte piirnevad Portugal, Bulgaaria, Makedoonia ja veel mõned Araabia-maad. Siiski on 23 osaleva riigi hulgas ka praegu kolm, millel Vahemerega otseselt pistmist pole. Kaks neist on tillukesed Andorra ja San Marino, küsime aga kolmandat, kus näiteks järgmisel aastal toimub meeste käsipalli EM, 2013 aga naiste käsipalli MM.

25. Esimene Lõuna-Ameerika riik osales juba esimestel olümpiamängudel Ateenas, esimene Aasia riik võttis OMist osa neli aastat hiljem. Mis riigid?

26. Kui laskesuusataja jätab sooritamata trahviringi, mäartakse talle ajaline karistus. Kui suur see on?

27. See seitsmekordne olümpiavõitja (1921-1984) oli Doni kasakast isa ja kreeklannast ema poeg. II maailmasõjas läks vabatahtlikuna rindele, langes Poltaava all sakslaste kätte vangi ja saadeti Eestisse vangilaagrisse. Kokku viibis ta sõja jooksul 17 laagris, käies läbi ka Buchenwaldist. 1945. aasta mai alguses laaditi ta koos kaasvangidega mineeritud pargase trümmi ja viidi merele. Pargast siiski põhja lasta ei jõutud, sest inglise laev vallutas selle. Kellest jutt?

28. Millisel spordialal võeti 1975. aastal ohutuskaalutlustel vastu reegel, et ka vasakukäelised peavad mänguvahendit hoimda paremas käes?

29. Lauatennisepall võib ametlikel võistlustel olla kahte värvi – valge või ...?

30. Ta oli esimene moslemine ja esimene Aafrika naine, kes võitis olümpiakulla. Kuninga korraldusel said kõik tema võidu päeval sündinud tüdrukud tema nime. Ta oli ROKi 2012. aasta olümpialinna valimise komitee president, 2006 taliolümpia avamisel oli ta üks kaheksast lipukandjast. Kes?

---

31. Kes on see spordimees, kes kirjutas eelmisel laupäeval blogis peaaegu nagu Inno Tähismaa: „Mul tuvastati ka läinud talvel gluteeni, piimatoodete, munatoodete allergia ja nüüd olen menüüd hoopiski muutnud. Täiesti võimalik, et see kõik on taastumisele kaasa aidanud, varasemalt oli mul tihti kõhuprobleeme (ntx 2009. aasta Tartu GP-I keerasin ring enne lõppu neljamehelisest pundist boxi ja jooksin peldikusse, kõht oli päev otsa valutand ja just sellel hommikul sõin suure taldriku omletti ja jõin kohvi ja ka kohvi on mul keelatud toiduainete listis). Varasemad toidud, mida sõin, sisaldasid kõik gluteeni nii, et ega see söömise muudatus lihtsalt ei tulnud.

Loetlen siis toidud, mida ma süüa ei saa: kõik teraviljatooted: saiad, koogid, küpsised, hommikuhelbed, makaronid, leivad jne. List on väga pikk, juustud (v.a mozzarella ja kitsepiima juust), piimad, jogurtid, kreemid jne. Lisaks olin allergiline ka Coca-Colale, kohvile, seesam, õlu, lambaliha.....“

32. 2008. aasta märtsis sai sellest olümpiavõitjast kolmas mees Richard Gere ja George Clooney järel, kes pääses Vogue kanepildile. Tema esinemine kaanefotol King Kongi poosis põhjustas poleemikat selle üle, et musti kujutatakse stereotüüpselt gorilladena. Kes?

33. Kümme päeva enne olümpiamängude algust toimus suur meeleavaldus, millel osales vähemalt 10 000 inimest. Päikeseloojangul piirasid politsei ja sõjavägi tankide ja soomusmasinatega väljaku, kus meeleavaldus toimus, sisse. Kes tulistas esimese lasu, on selgusetu, kuid algas veresaun, mille käigus hukkunute arvu ei teata. Räägitud on kümnetest ja tuhandest, asja uurinud Kate Doyle suutis tõestada 44 inimese hukkamise. Ametlikel andmetel vahistati samal õhtul ja ööl 1345 inimest. Mõned aastad

tagasi avalikustatud dokumendist selgub, et esimesed lasud võisid teha presidendi kaardiväelased sõjaväe pihta, et veresauna provotseerida. ROKi juhid olid valiku ees, kuid otsustasid, et mängud siiski toimuvad, ehkki rahutused olümpialinnas olid tegelikult kestnud juba kuid. Mis linnas see lugu juhtus?

34. James Van Alen on tennise kuulsuste halli looja. Lisaks tegi ta tennise heaks veel midagi. Van Alen suri päeval, mil Wimbledonil poolfinaalis kaotas Stefan Edberg Michael Stichile settidega 1:3. Kui Edberg hiljem kuulis Van Aleni surmast, ütles ta: „Kui ta poleks elanud, võiksimme Michael ja mina praegugi veel seal mängimas olla.“ Mida Edberg silmas pidas või millise jälje Van Alen veel tennise ajalukku jättis?

35. Eesti jalgpallikoondisel on veel mängida Prantsusmaaga, siis saab kõikide UEFA riikidega kohtunud. Eesti koondis ei ole seni pidanud alla vanduma mõnele kääbusriigile, aga ka kahele korralikule jalgpallimaale, kellega mõlemiga on kohtunud vaid korra. Üks on loomulikult Serbia, keda mullu võideti, teine on aga tituleeritud jalgpallimaa, kellega on peetud vaid üks sõprusmäng 2004. a mais, mis lõppes 2:2. Mis riik?

---

36. Piltidel (ülemisel vasakpolne) on viimase aja üks kuulsamaid lesbisportlasi, kes küll pisut enam kui aasta tagasi oma karjääri lõpetamisest teatas. Kapist tuli ta välja 19aastaselt, sündinud on see oma ala ülikõva tegija 5. juulil 1979.

37. Seda mängu mängitakse võrkpalliplatsil (või sellega sarnasel platsil), ainult et palliks on 6 naela e ca 2,7 kg raskune topispall, mida visatakse ja püütakse. Punktiarvestus käib nagu tennis. Mängu mõtles välja ühe USA presidendi ihuarst Joel T Boone, et aidata presidendil vormis püsida. President ise hakkas mängu hiljem populariseerima ja praegu peetakse selles USA meistrivõistlusi ning mäng on tuntud ka mujal maailmas. Nime andis mängule 3 aastat pärast selle väljamõtlemist üks New York Timesi reporter, kes kirjutas ...-ballist ja see sõna (tõsi küll, nüüd juba ilma sidekriipsuta) on kasutusel tänini. Punktiirile sobib tolle presidendi nimi, mida küsimegi.

38. Mitu mängijat on veepallis ühes võistkonnas korraga „platsil“ (eeldusel, et kedagi ei ole eemaldatud)?

39. 1995-1998 tegutses Tallinnas jalgpalliklubi, kuhu on kuulunud Ants Juske, Tarmo Teder (klubi eestvedaja), Hans H Luik, Kalle Muuli, Jüri Ojaver, Peep Pedmanson, Riho Sibul, Jaan Toomik, Raoul Kurwitz, Sulev Teppart, Indrek Schwede jpt. Klubil oli ka tahtmine neljanda liiga tasemel võistleva hakata, kuid 1997. a börsikrahh viis sponsorid ja Tederilt organiseerimistahte. Klubiga sama nime kandis ka kirjastus, mis ilmutas kuus raamatut, tuntuim neist Ervin Õunapuu romaan „Olivia. Meistriklass“. Klubi kandis ühe maailmakuulsa ooperi nime. Millist?

40. Kes on see Eesti poliitik, kes on meenutanud nii: „Üleliidulisel koolinoorte spartakiaadil jäin napilt medalist ilma, pidin leppima neljanda kohaga. Aga millised olid mu rekordid, seda ei mäleta. Paama pidas tabeleid, meie rekordid olid tal küll peas. Mexico olümpiamängudel tõi Paama mulle uhked jooksukingad, mida ta oli kasutanud üksnes avatseremoonial. Selle kingituse kandsin sõna otseses mõtte ribadeks, muudkui paikasin, aga ära visata ei raatsinud.“ Muuhulgas on küsitav Worldloppet meister, mis tähendab, et ta on läbinud 10 Worldloppet sarja suusamaratoni.

-
1. Kuibõšev (Samaara)
  2. Lembit Virkus
  3. Stasys Stonkus
  4. Poks
  5. Dawn Fraser, Krisztina Egerszegi
  6. Henie-Onstad Kunstsenter
  7. Fabian Cancellara
  8. Prantsusmaa, III Türgi (5)
  9. AC Milani omanik Silvio Berlusconi
  10. maraton
  11. Pierluigi Collina
  12. Schmid
  13. BALCO – Bay Area Laboratory Co-operative
  14. Larry Brown
  15. Gerhard Grimmer
  16. Haakon VII, Olav V, Harald V
  17. 12
  18. Rickard Bruch e Malmö karu
  19. David Rudisha
  20. Hestrie Cloete
  21. Koji Murofushi
  22. Kanada
  23. Primož Kozmus, vasar
  24. Serbia
  25. Tšiili, India
  26. 2 minutit
  27. Viktor Tšukarin
  28. Polo
  29. Oranž
  30. Nawal el Moutawakel
  31. Rein Taaramäe
  32. LeBron James
  33. Mexico City
  34. Mõtles välja kiire lõppmängu. Edberg kaotas matši, kaotamata ühtegi oma pallingugeimi
  35. Taani
  36. Amelie Mauresmo
  37. Hoover
  38. 6+1
  39. FC Boheem
  40. Andrus Ansip